

Lynkurs i $\LaTeX$

Formattering av matematikk

Trond Endrestøl

Fagskolen Innlandet, IT-avdelingen

15. august 2015

- Filene til foredraget er tilgjengelig gjennom:
  - Subversion: `svn co svn://svn.ximalas.info/lynkurs-i-latex`
  - Web: svnweb.ximalas.info/lynkurs-i-latex
- [lynkurs-i-latex.foredrag.pdf](#) vises på lerretet
- [lynkurs-i-latex.handout.pdf](#) er mye bedre for publikum å se på egenhånd
- [lynkurs-i-latex.handout.2on1.pdf](#) og [lynkurs-i-latex.handout.4on1.pdf](#) er begge velegnet til utskrift
- *.169.pdf-filene er i 16:9-format
- *.1610.pdf-filene er i 16:10-format

- Foredraget er mekka ved hjelp av [GNU Emacs](#), [AUCTEX](#), [pdfL^AT_EX](#) fra [MiK_TE_X](#), [L^AT_EX](#)-dokumentklassa [beamer](#), [Subversion](#), [TortoiseSVN](#) og [Adobe Reader](#)
- Hovedfila bærer denne identifikasjonen:
`$Ximalas: trunk/lynkurs-i-latex.tex 6 2015-08-15 15:58:12Z trond $`
- Driverfila for denne PDF-fila bærer denne identifikasjonen:
`$Ximalas: trunk/lynkurs-i-latex.foredrag.169.tex 3 2015-08-14 19:49:44Z trond $`
- Copyright © 2015 Trond Endrestøl
- Dette verket er lisensiert med: [Creative Commons](#), [Navngivelse-DelPåSammeVilkår 3.0 Norge](#) (CC BY-SA 3.0)

Oversikt over hele foredraget

Del 1: Historikk

- 1 T_EX og METAFONT
- 2 L^AT_EX
- 3 TUG, DANTE, NTUG
- 4 Programvare
- 5 Lærebøker

Oversikt over hele foredraget

Del 2: $\LaTeX$ -dokumenter

6 $\LaTeX$ -dokument

7 Kort eksempel

8 Kompilering

Oversikt over hele foredraget

Del 3: Matematikk i $\LaTeX$

- 9 Formler i setninger
- 10 Formler som egne avsnitt
- 11 Formler med nummering som egne avsnitt
- 12 Inntasting av formler
- 13 Multiplikasjon
- 14 Brøk
- 15 Røtter
- 16 Integraler
- 17 Derivasjon
- 18 Summasjon og produkter
- 19 Vise utregninger
- 20 Diskontinuerlige funksjoner

21 Forenklinger i Fronter

22 Forviklinger i Fronter

Del I

Historikk

Oversikt over del 1: Historikk

- 1 T_EX og METAFONT
- 2 L^AT_EX
- 3 TUG, DANTE, NTUG
- 4 Programvare
- 5 Lærebøker

- Donald E. Knuth (1938–)

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk
  - METAFONT brukes for å beskrive skrifttyper

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykkeskiltet teknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk
  - METAFONT brukes for å beskrive skrifttyper
- Andre forsøk: T_EX82 og METAFONT84

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk
  - METAFONT brukes for å beskrive skrifttyper
- Andre forsøk: T_EX82 og METAFONT84
  - Mange korreksjoner i ettertid

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk
  - METAFONT brukes for å beskrive skrifttyper
- Andre forsøk: T_EX82 og METAFONT84
  - Mange korreksjoner i ettetid
  - T_EX: 1289 feil pr. 2010

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk
  - METAFONT brukes for å beskrive skrifttyper
- Andre forsøk: T_EX82 og METAFONT84
  - Mange korreksjoner i ettertid
  - T_EX: 1289 feil pr. 2010
  - METAFONT: 571 feil pr. 2010

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykketeknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk
  - METAFONT brukes for å beskrive skrifttyper
- Andre forsøk: T_EX82 og METAFONT84
  - Mange korreksjoner i ettertid
  - T_EX: 1289 feil pr. 2010
  - METAFONT: 571 feil pr. 2010
  - T_EX konvergerer til π , og er for tiden i versjon 3,14159265

- Donald E. Knuth (1938–)
- Matematiker og informatiker, prof. em., Stanford University
- Livs- og flerbindsverket «The Art of Computer Programming»
- Dårlig trykkeskiltet teknisk kvalitet på 70-tallet
- Første forsøk: T_EX78 og METAFONT79
  - T_EX brukes for å fremstille trykksaker med stor vekt på matematikk
  - METAFONT brukes for å beskrive skrifttyper
- Andre forsøk: T_EX82 og METAFONT84
  - Mange korreksjoner i ettertid
  - T_EX: 1289 feil pr. 2010
  - METAFONT: 571 feil pr. 2010
  - T_EX konvergerer til π , og er for tiden i versjon 3,14159265
  - METAFONT konvergerer til e , og er for tiden i versjon 2,7182818

- Leslie Lamport (1941–)

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–
- Mange dokumentklasser

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–
- Mange dokumentklasser
  - article, book, letter, report, ...

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–
- Mange dokumentklasser
  - article, book, letter, report, ...
- Senere mange medhjelpere

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–
- Mange dokumentklasser
  - article, book, letter, report, ...
- Senere mange medhjelpere
- Mange tillegg:

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–
- Mange dokumentklasser
  - article, book, letter, report, ...
- Senere mange medhjelpere
- Mange tillegg:
  - flere dokumentklasser

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–
- Mange dokumentklasser
  - article, book, letter, report, ...
- Senere mange medhjelpere
- Mange tillegg:
  - flere dokumentklasser
  - andre «pakker»

- Leslie Lamport (1941–)
- Informatiker, SRI International, senere DEC, Compaq og Microsoft Research
- Ønsket enklere markup og mer automatikk
- L^AT_EX, 1984–
- Mange dokumentklasser
  - article, book, letter, report, ...
- Senere mange medhjelpere
- Mange tillegg:
  - flere dokumentklasser
  - andre «pakker»
- L^AT_EX brukes ofte innen vitenskap og forskning

- TUG

- TUG
  - T_EX Users Group

- TUG
  - T_EX Users Group
  - <http://tug.org/>

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- TUG
  - T_EX Users Group
  - <http://tug.org/>
  - Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
  - Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
  - Utgir «The PracT_EX Journal»
- DANTE

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.
- <http://www.dante.de/>

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.
- <http://www.dante.de/>
- Utgir «Die T_EXnische Komödie»

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.
- <http://www.dante.de/>
- Utgir «Die T_EXnische Komödie»

- NTUG

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.
- <http://www.dante.de/>
- Utgir «Die T_EXnische Komödie»

- NTUG

- Nordisk T_EX Users Group

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.
- <http://www.dante.de/>
- Utgir «Die T_EXnische Komödie»

- NTUG

- Nordisk T_EX Users Group
- <http://dag.at.ifi.uio.no/ntug/>

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.
- <http://www.dante.de/>
- Utgir «Die T_EXnische Komödie»

- NTUG

- Nordisk T_EX Users Group
- <http://dag.at.ifi.uio.no/ntug/>
- Ligger stort sett brakk

- TUG

- T_EX Users Group
- <http://tug.org/>
- Fremmer bruk av T_EX, METAFONT, L^AT_EX, og deres derivater
- Utgir medlemsbladet «TUGboat» tre ganger i året
- Utgir «The PracT_EX Journal»

- DANTE

- Deutschsprachige Anwendervereinigung T_EX e.V.
- <http://www.dante.de/>
- Utgir «Die T_EXnische Komödie»

- NTUG

- Nordisk T_EX Users Group
- <http://dag.at.ifi.uio.no/ntug/>
- Ligger stort sett brakk
- Klarer Fagskolen Innlandet å heve nivået i NTUG?

- Finnes for de fleste plattformer

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...
- Editorer

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...
- Editorer
  - GNU Emacs

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...
- Editorer
  - GNU Emacs
    - AUCT_EX

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...
- Editorer
  - GNU Emacs
    - AUCT_EX
  - T_EXworks

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...
- Editorer
  - GNU Emacs
    - AUCT_EX
  - T_EXworks
  - vim

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...
- Editorer
  - GNU Emacs
    - AUCT_EX
  - T_EXworks
  - vim
  - MathType ← bare for formler

- Finnes for de fleste plattformer
- T_EX og venner
  - T_EX Live 2015
  - MacT_EX 2015
  - MiK_TE_X 2.9
  - teT_EX ← foreldet
  - ...
- Editorer
  - GNU Emacs
    - AUCT_EX
  - T_EXworks
  - vim
  - MathType ← bare for formler
  - ...

- «Computers & Typesetting», av Donald Knuth:

- «Computers & Typesetting», av Donald Knuth:
  - Vol. A «The T_EXbook» og Vol. B «T_EX: The Program»

- «Computers & Typesetting», av Donald Knuth:
  - Vol. A «The T_EXbook» og Vol. B «T_EX: The Program»
  - Vol. C «The METAFONTbook» og Vol. D «METAFONT: The Program»

- «Computers & Typesetting», av Donald Knuth:
  - Vol. A «The T_EXbook» og Vol. B «T_EX: The Program»
  - Vol. C «The METAFONTbook» og Vol. D «METAFONT: The Program»
  - Vol. E «Computer Modern Typefaces»

- «Computers & Typesetting», av Donald Knuth:
  - Vol. A «The T_EXbook» og Vol. B «T_EX: The Program»
  - Vol. C «The METAFONTbook» og Vol. D «METAFONT: The Program»
  - Vol. E «Computer Modern Typefaces»
- «The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε», av Tobias Ötiker Hubert Partl, Irene Hyna og Elisabeth Schlegl, versjon 5.05, 18. juli 2015,
<https://tobi.oetiker.ch/lshort/lshort.pdf>

- «Computers & Typesetting», av Donald Knuth:
  - Vol. A «The T_EXbook» og Vol. B «T_EX: The Program»
  - Vol. C «The METAFONTbook» og Vol. D «METAFONT: The Program»
  - Vol. E «Computer Modern Typefaces»
- «The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε», av Tobias Ötiker Hubert Partl, Irene Hyna og Elisabeth Schlegl, versjon 5.05, 18. juli 2015,
<https://tobi.oetiker.ch/lshort/lshort.pdf>
- «The L^AT_EX Companion» av Frank Mittelbach, Michel Goossens, Johannes Braams, David Carlisle og Chris Rowley

- «Computers & Typesetting», av Donald Knuth:
  - Vol. A «The T_EXbook» og Vol. B «T_EX: The Program»
  - Vol. C «The METAFONTbook» og Vol. D «METAFONT: The Program»
  - Vol. E «Computer Modern Typefaces»
- «The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε», av Tobias Ötiker Hubert Partl, Irene Hyna og Elisabeth Schlegl, versjon 5.05, 18. juli 2015,
<https://tobi.oetiker.ch/lshort/lshort.pdf>
- «The L^AT_EX Companion» av Frank Mittelbach, Michel Goossens, Johannes Braams, David Carlisle og Chris Rowley
- ...

Del II

L^AT_EX-dokumenter

6 $\text{\LaTeX}$ -dokument

7 Kort eksempel

8 Kompilering

- Består av:

- Består av:
  - Preamble

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet
  - Innholdsfortegnelse, lister over figurer, tabeller og listinger

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet
  - Innholdsfortegnelse, lister over figurer, tabeller og listinger
  - Avsnittsoverskrifter

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet
  - Innholdsfortegnelse, lister over figurer, tabeller og listinger
  - Avsnittsoverskrifter
  - Tekst

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet
  - Innholdsfortegnelse, lister over figurer, tabeller og listinger
  - Avsnittsoverskrifter
  - Tekst
  - Start og stopp av forskjellige miljøer

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet
  - Innholdsfortegnelse, lister over figurer, tabeller og listinger
  - Avsnittsoverskrifter
  - Tekst
  - Start og stopp av forskjellige miljøer
    - tabeller, figurer, formler og listinger

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet
  - Innholdsfortegnelse, lister over figurer, tabeller og listinger
  - Avsnittsoverskrifter
  - Tekst
  - Start og stopp av forskjellige miljøer
    - tabeller, figurer, formler og listinger
  - Referanser (kilder) og stikkordsregister

- Består av:
  - Preamble
    - Angi dokumentklasse
    - Angi pakker
    - Angi innstillinger
  - Start av dokumentet
  - Innholdsfortegnelse, lister over figurer, tabeller og listinger
  - Avsnittsoverskrifter
  - Tekst
  - Start og stopp av forskjellige miljøer
    - tabeller, figurer, formler og listinger
  - Referanser (kilder) og stikkordsregister
  - Stopp av dokumentet

Kort eksempel

```
\documentclass[a4paper,12pt]{article} % -*- coding: utf-8 -*-
```

```
\usepackage[utf8]{inputenc}
```

```
\usepackage[T1]{fontenc}
```

```
\usepackage[norsk]{babel}
```

```
\title{\textbf{Tittel}}
```

```
\author{Forfatter}
```

```
\date{20.\ mars 2011}
```

```
\begin{document}
```

```
\maketitle
```

```
Hei på deg, din gamle sei.
```

```
\end{document}
```


- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompiles:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompiles:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompiles:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ works og andre verktøy

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:
  - `tex filnavn.tex` forventer TEX -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, TEX works og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ works og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`
    - (`.ps`-filer var mer vanlig før)

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, `TEXworks` og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`
    - (`.ps`-filer var mer vanlig før)
    - dekodes med `dvitype`

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, `TEXworks` og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`
    - (`.ps`-filer var mer vanlig før)
    - dekodes med `dvitype`
  - `pdftex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, `TEXworks` og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`
    - (`.ps`-filer var mer vanlig før)
    - dekodes med `dvitype`
  - `pdftex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil
  - `latex filnavn.tex` forventer $\text{L}_{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompiles:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, `TEXworks` og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`
    - (`.ps`-filer var mer vanlig før)
    - dekodes med `dvitype`
  - `pdftex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil
  - `latex filnavn.tex` forventer $\text{L}_{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `pdflatex filnavn.tex` forventer $\text{L}_{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, `TEXworks` og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`
    - (`.ps`-filer var mer vanlig før)
    - dekodes med `dvitype`
  - `pdftex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil
  - `latex filnavn.tex` forventer $\text{L}_{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `pdflatex filnavn.tex` forventer $\text{L}_{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil
- PDF-produksjon er normen i dag, bare se på alle «papers» i <http://arxiv.org/>

- All tekst lagres vanligvis i `.tex`-filer
- `.tex`-filene må kompileres:
  - `tex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `.dvi`-filer kan:
    - forhåndsvises med `xdvi`, `TEXworks` og andre verktøy
    - konverteres til en `.ps`-fil med `dvips filnavn.dvi`
    - (`.ps`-filer var mer vanlig før)
    - dekodes med `dvitype`
  - `pdftex filnavn.tex` forventer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil
  - `latex filnavn.tex` forventer $\text{\LaTeX}$ -kode og produserer en `.dvi`-fil
  - `pdflatex filnavn.tex` forventer $\text{\LaTeX}$ -kode og produserer en `.pdf`-fil
- PDF-produksjon er normen i dag, bare se på alle «papers» i <http://arxiv.org/>
- GNU Emacs med `AUCTEX`, `TEXworks`, osv., forenkler arbeidet

Del III

Matematikk i $\text{\LaTeX}$

Oversikt over del 3: Matematikk i $\text{\LaTeX}$

- 9 Formler i setninger
- 10 Formler som egne avsnitt
- 11 Formler med nummering som egne avsnitt
- 12 Inntasting av formler
- 13 Multiplikasjon
- 14 Brøk
- 15 Røtter
- 16 Integraler
- 17 Derivasjon
- 18 Summasjon og produkter
- 19 Vise utregninger
- 20 Diskontinuerlige funksjoner

- `\dots` vi får dette `\(a+b=c\)`, som ligner på dette `\dots`

- `\dots\` vi får dette `\(a+b=c\)`, som ligner på dette `\dots`
- ... vi får dette $a + b = c$, som ligner på dette ...

Formler som egne avsnitt

- To muligheter:

Formler som egne avsnitt

- To muligheter:
  - `\[a+b=c\]`

- To muligheter:
  - `\[a+b=c\]`
  - `\begin{equation*}`
     $a+b=c$
    `\end{equation*}`

Formler som egne avsnitt

- To muligheter:
  - `\[a+b=c\]`
  - `\begin{equation*}`
     $a+b=c$
    `\end{equation*}`
- Resultatene:

- To muligheter:
  - `\[a+b=c\]`
  - `\begin{equation*}`
    `a+b=c`
    `\end{equation*}`
- Resultatene:
  -

$$a + b = c$$

- To muligheter:

- `\[a+b=c\]`
- `\begin{equation*}`
    `a+b=c`
    `\end{equation*}`

- Resultatene:

$$a + b = c$$

$$a + b = c$$

- To muligheter:

- `\[a+b=c\]`
- `\begin{equation*}`
`a+b=c`
`\end{equation*}`

- Resultatene:

$$a + b = c$$

$$a + b = c$$

- Ingen stor forskjell

Formler med nummering som egne avsnitt

Formler med nummering som egne avsnitt

- `\begin{equation}`
     $a+b=c$
`\end{equation}`

Formler med nummering som egne avsnitt

- `\begin{equation}`
     $a+b=c$
`\end{equation}`
- Nummerering plasseres ved høyre marg

$$a + b = c \tag{1}$$

Formler med nummering som egne avsnitt

- `\begin{equation}`

`a+b=c`

`\end{equation}`

- Nummerering plasseres ved høyre marg

$$a + b = c \tag{1}$$

- Bruk av merkelapp er også mulig

Formler med nummering som egne avsnitt

- `\begin{equation}`
     $a+b=c$
    `\end{equation}`
- Nummerering plasseres ved høyre marg

$$a + b = c \tag{1}$$

- Bruk av merkelapp er også mulig
- `\begin{equation}`
    `\label{eq:merkelapp}`
     $a+b=c$
    `\end{equation}`

Formler med nummering som egne avsnitt

- `\begin{equation}`

$a+b=c$

`\end{equation}`

- Nummerering plasseres ved høyre marg

$$a + b = c \tag{1}$$

- Bruk av merkelapp er også mulig

- `\begin{equation}`

`\label{eq:merkelapp}`

$a+b=c$

`\end{equation}`

- Du kan referere til formelnummeret med `\ref{eq:merkelapp}` og sidenummeret med `\pageref{eq:merkelapp}`

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte

Inntasting av formler

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer

Inntasting av formler

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$

Inntasting av formler

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$

Inntasting av formler

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$
  - `\equiv`, $\equiv$

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$
  - `\equiv`, $\equiv$
  - `\approx`, $\approx$

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$
  - `\equiv`, $\equiv$
  - `\approx`, $\approx$
- Se tabellene i «[The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε](#)»

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$
  - `\equiv`, $\equiv$
  - `\approx`, $\approx$
- Se tabellene i «[The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε](#)»
- Matematiske funksjoner som sinus og cosinus har egne kommandoer

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$
  - `\equiv`, $\equiv$
  - `\approx`, $\approx$
- Se tabellene i «[The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε](#)»
- Matematiske funksjoner som sinus og cosinus har egne kommandoer
  - `\sin(x)`, $\sin(x)$; `\cos(x)`, $\cos(x)$

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$
  - `\equiv`, $\equiv$
  - `\approx`, $\approx$
- Se tabellene i «[The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε](#)»
- Matematiske funksjoner som sinus og cosinus har egne kommandoer
  - `\sin(x)`, $\sin(x)$; `\cos(x)`, $\cos(x)$
- Se nøye etter forskjellene over og under:

- Bokstaver og de fleste tegn kan tastes inn direkte
- Enkelte tegn må angis med kommandoer
  - `\ge`, $\geq$
  - `\le`, $\leq$
  - `\equiv`, $\equiv$
  - `\approx`, $\approx$
- Se tabellene i «[The Not So Short Introduction to L^AT_EX 2_ε](#)»
- Matematiske funksjoner som sinus og cosinus har egne kommandoer
  - `\sin(x)`, $\sin(x)$; `\cos(x)`, $\cos(x)$
- Se nøye etter forskjellene over og under:
  - `\sin(x)`, $\sin(x)$; `\cos(x)`, $\cos(x)$

- Hevet tekst

- Hevet tekst
  - x^3

- Hevet tekst
  - x^3
  - x^3

- Hevet tekst
  - x^3
  - x^3
  - x^{33}

- Hevet tekst
  - x^3
    - x^3
  - x^{33}
    - x^33

- Hevet tekst
  - x^3
    - x^3
  - x^{33}
    - x^33
  - $x^{\{33\}}$

- Hevet tekst
  - x^3
    - x^3
  - x^{33}
    - x^33
  - $x^{\{33\}}$
    - x^{33}

- Hevet tekst
  - x^3
    - x^3
  - x^{33}
    - x^33
    - $x^{\{33\}}$
      - x^{33}
- Senket tekst

- Hevet tekst
  - x^3
    - x^3
  - x^{33}
    - x^33
    - $x^{\{33\}}$
      - x^{33}
- Senket tekst
  - x_3

- Hevet tekst

- x^3

- x^3

- x^{33}

- x^33

- $x^{\{33\}}$

- x^{33}

- Senket tekst

- x_3

- x_3

- Hevet tekst

- x^3

- x^3

- x^{33}

- x^{33}

- $x^{\{33\}}$

- x^{33}

- Senket tekst

- x_3

- x_3

- x_{33}

- Hevet tekst

- x^3

- x^3

- x^{33}

- x^33

- $x^{\{33\}}$

- x^{33}

- Senket tekst

- x_3

- x_3

- x_{33}

- x_33

- Hevet tekst

- x^3

- x^3

- x^{33}

- x^33

- $x^{\{33\}}$

- x^{33}

- Senket tekst

- x_3

- x_3

- x_{33}

- x_33

- $x_{\{33\}}$

- Hevet tekst

- x^3

- x^3

- x^{33}

- x^33

- $x^{\{33\}}$

- x^{33}

- Senket tekst

- x_3

- x_3

- x_{33}

- x_33

- $x_{\{33\}}$

- x_{33}

- Hevet tekst

- x^3

- x^3

- x^{33}

- x^33

- $x^{\{33\}}$

- x^{33}

- Senket tekst

- x_3

- x_3

- x_{33}

- x_33

- $x_{\{33\}}$

- x_{33}

- Husk å bruke gruppering med { og } ved mer enn ett tegn

- Med parentes

- Med parentes
  - $(a(b))$

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$(a(b))$

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$(a(b))$

- Med `\cdot`

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$(a(b))$

- Med `\cdot`
  - `a\cdot b`

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$(a(b))$

- Med `\cdot`
  - `a\cdot b`
  - Textstyle: $a \cdot b$

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$(a(b))$

- Med $\cdot$
  - $a \cdot b$
  - Textstyle: $a \cdot b$
  - Displaystyle:

$a \cdot b$

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$$(a(b))$$

- Med `\cdot`
  - $a\cdot b$
  - Textstyle: $a \cdot b$
  - Displaystyle:

$$a \cdot b$$

- Med `\times`

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$$(a(b))$$

- Med `\cdot`
  - `a\cdot b`
  - Textstyle: $a \cdot b$
  - Displaystyle:

$$a \cdot b$$

- Med `\times`
  - `a\times b`

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$$(a(b))$$

- Med `\cdot`
  - `a\cdot b`
  - Textstyle: $a \cdot b$
  - Displaystyle:

$$a \cdot b$$

- Med `\times`
  - `a\times b`
  - Textstyle: $a \times b$

- Med parentes
  - $(a(b))$
  - Textstyle: $(a(b))$
  - Displaystyle:

$$(a(b))$$

- Med `\cdot`
  - `a\cdot b`
  - Textstyle: $a \cdot b$
  - Displaystyle:

$$a \cdot b$$

- Med `\times`
  - `a\times b`
  - Textstyle: $a \times b$
  - Displaystyle:

$$a \times b$$

- `\frac{1}{2}`

- `\frac{1}{2}`
- `Textstyle: \frac{1}{2}`

- `\frac{1}{2}`
- Textstyle: $\frac{1}{2}$
- Displaystyle:

$$\frac{1}{2}$$

- `\frac{1}{2}`
- Textstyle: $\frac{1}{2}$
- Displaystyle:

$$\frac{1}{2}$$

- Textstyle ser bedre ut med $1/2$, altså $1/2$

- Kvadratroter

- Kvadratrott
  - `\sqrt{2}`

- Kvadratrot
  - `\sqrt2`
    - Textstyle: $\sqrt{2}$

- Kvadratrot
  - `\sqrt2`
    - Textstyle: $\sqrt{2}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{2}$$

- Kvadratrot
  - `\sqrt2`
    - Textstyle: $\sqrt{2}$
    - Displaystyle:

  - `\sqrt{a+b}`

$$\sqrt{2}$$

- Kvadratrot

- `\sqrt{2}`

- Textstyle: $\sqrt{2}$

- Displaystyle:

$$\sqrt{2}$$

- `\sqrt{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt{a+b}$

- Kvadratrot

- `\sqrt{2}`

- Textstyle: $\sqrt{2}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{2}$$

- `\sqrt{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt{a+b}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{a+b}$$

- Kvadratrot

- `\sqrt{2}`

- Textstyle: $\sqrt{2}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{2}$$

- `\sqrt{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt{a+b}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{a+b}$$

- N-te rot

- Kvadratrot

- `\sqrt{2}`

- Textstyle: $\sqrt{2}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{2}$$

- `\sqrt{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt{a+b}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{a+b}$$

- N-te rot

- `\sqrt[3]{a+b}`

- Kvadratrot

- `\sqrt{2}`

- Textstyle: $\sqrt{2}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{2}$$

- `\sqrt{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt{a+b}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{a+b}$$

- N-te rot

- `\sqrt[3]{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt[3]{a+b}$

- Kvadratrot

- `\sqrt{2}`

- Textstyle: $\sqrt{2}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{2}$$

- `\sqrt{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt{a+b}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt{a+b}$$

- N-te rot

- `\sqrt[3]{a+b}`

- Textstyle: $\sqrt[3]{a+b}$
    - Displaystyle:

$$\sqrt[3]{a+b}$$

- Ubestemt integral

- Ubestemt integral
  - $\int x^2 \mathrm{d}x$

- Ubestemt integral
  - `\int x^2\,\mathrm{d}x`
  - Textstyle: $\int x^2 dx$

- Ubestemt integral
  - `\int x^2\,\mathrm{d}x`
  - Textstyle: $\int x^2 dx$
  - Displaystyle:

$$\int x^2 dx$$

- Bestemt integral

- Bestemt integral
  - $\int_0^3 x^2 \mathrm{d}x$

- Bestemt integral
  - `\int_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
  - Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$

- Bestemt integral
  - `\int_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
  - Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$
  - Displaystyle:

$$\int_0^3 x^2 dx$$

- Bestemt integral

- `\int_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
- Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$
- Displaystyle:

$$\int_0^3 x^2 dx$$

- Alternativ formattering av bestemt integral

- Bestemt integral

- `\int_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
- Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$
- Displaystyle:

$$\int_0^3 x^2 dx$$

- Alternativ formattering av bestemt integral

- `\int\limits_0^3 x^2 \mathrm{d}x`

- Bestemt integral

- `\int_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
- Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$
- Displaystyle:

$$\int_0^3 x^2 dx$$

- Alternativ formattering av bestemt integral

- `\int\limits_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
- Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$

- Bestemt integral

- `\int_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
- Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$
- Displaystyle:

$$\int_0^3 x^2 dx$$

- Alternativ formattering av bestemt integral

- `\int\limits_0^3 x^2 \mathrm{d}x`
- Textstyle: $\int_0^3 x^2 dx$
- Displaystyle:

$$\int_0^3 x^2 dx$$

- Derivasjon

- Derivasjon

- `\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}x}\left(\frac{1}{x}\right)`

- Derivasjon

- `\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}x}\left(\frac{1}{x}\right)`
- Textstyle: $\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x}\right)$

- Derivasjon

- `\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}x}\left(\frac{1}{x}\right)`

- Textstyle: $\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x} \right)$

- Displaystyle:

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x} \right)$$

- Derivasjon

- `\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}x}\left(\frac{1}{x}\right)`

- Textstyle: $\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x}\right)$

- Displaystyle:

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x} \right)$$

- Partiell deriverte

- Derivasjon

- `\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}x}\left(\frac{1}{x}\right)`
- Textstyle: $\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x}\right)$
- Displaystyle:

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x}\right)$$

- Partiell deriverte

- `\frac{\partial}{\partial x}\left(\frac{1}{x}\right)`

- Derivasjon

- `\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}x}\left(\frac{1}{x}\right)`
- Textstyle: $\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x}\right)$
- Displaystyle:

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x}\right)$$

- Partiell deriverte

- `\frac{\partial}{\partial x}\left(\frac{1}{x}\right)`
- Textstyle: $\frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{1}{x}\right)$

- Derivasjon

- `\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}x}\left(\frac{1}{x}\right)`

- Textstyle: $\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x}\right)$

- Displaystyle:

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x} \right)$$

- Partiell deriverte

- `\frac{\partial}{\partial x}\left(\frac{1}{x}\right)`

- Textstyle: $\frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{1}{x}\right)$

- Displaystyle:

$$\frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{1}{x} \right)$$

- Summasjon

- Summasjon

- `\sum_{i=0}^{10}x_i`

- Summasjon

- `\sum_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\sum_{i=0}^{10} x_i$

- Summasjon

- `\sum_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\sum_{i=0}^{10} x_i$
- Displaystyle:

$$\sum_{i=0}^{10} x_i$$

- Summasjon

- `\sum_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\sum_{i=0}^{10} x_i$
- Displaystyle:

$$\sum_{i=0}^{10} x_i$$

- Produkter

- Summasjon

- `\sum_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\sum_{i=0}^{10} x_i$
- Displaystyle:

$$\sum_{i=0}^{10} x_i$$

- Produkter

- `\prod_{i=0}^{10}x_i`

- Summasjon

- `\sum_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\sum_{i=0}^{10} x_i$
- Displaystyle:

$$\sum_{i=0}^{10} x_i$$

- Produkter

- `\prod_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\prod_{i=0}^{10} x_i$

- Summasjon

- `\sum_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\sum_{i=0}^{10} x_i$
- Displaystyle:

$$\sum_{i=0}^{10} x_i$$

- Produkter

- `\prod_{i=0}^{10}x_i`
- Textstyle: $\prod_{i=0}^{10} x_i$
- Displaystyle:

$$\prod_{i=0}^{10} x_i$$

- `\begin{align*}` % eller `\begin{align}`
  `a&=2\\`
  `b&=3\\`
  `x&=a+b\\`
  `&=2+3\\`
  `&=\underline{\underline{5}}`
`\end{align*}` % eller `\end{align}`

- `\begin{align*}` % eller `\begin{align}`
  `a&=2\\`
  `b&=3\\`
  `x&=a+b\\`
  `&=2+3\\`
  `&=\underline{\underline{5}}`
`\end{align*}` % eller `\end{align}`
- Resultat:

$$a = 2$$

$$b = 3$$

$$x = a + b$$

$$= 2 + 3$$

$$= \underline{\underline{5}}$$

Diskontinuerlige funksjoner

- $f(x)=$

```
\begin{cases}
0 & & x < 0 \\
1 & & x = 0 \\
2 & & 0 < x < 3 \\
\infty & & x \geq 3
\end{cases}
```

- $f(x) =$

```
\begin{cases} 0 & & x < 0 \\ 1 & & x = 0 \\ 2 & & 0 < x < 3 \\ \infty & & x \geq 3 \end{cases}
```

- Resultat:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 1 & x = 0 \\ 2 & 0 < x < 3 \\ \infty & x \geq 3 \end{cases}$$

Del IV

Fronter, L^AT_EX og matematikk

21 Forenklinger i Fronter

22 Forviklinger i Fronter

- Fronter forenkler bruken av $\LaTeX$

- Fronter forenkler bruken av $\LaTeX$
- Formler settes inn i noe à la:

```
\documentclass{article}
\usepackage[utf8]{inputenc}\usepackage[T1]{fontenc}
```

```
\begin{document}
\(  
% Her havner hver formel, hver gang  
\)  
\end{document}
```

- Fronter forenkler bruken av $\LaTeX$

- Formler settes inn i noe à la:

```
\documentclass{article}
\usepackage[utf8]{inputenc}\usepackage[T1]{fontenc}
```

```
\begin{document}
\(  
% Her havner hver formel, hver gang  
\)  
\end{document}
```

- Vi er midt i en setning, klar til å formattere formelen vår som en del av setningen

- Fronter forenkler bruken av $\LaTeX$

- Formler settes inn i noe à la:

```
\documentclass{article}
\usepackage[utf8]{inputenc}\usepackage[T1]{fontenc}
```

```
\begin{document}
\(  
% Her havner hver formel, hver gang  
\)  
\end{document}
```

- Vi er midt i en setning, klar til å formattere formelen vår som en del av setningen
- Vi må angi `\displaystyle` for å forstørre resultatet

- Fronter tillater bare standard $\LaTeX$ -symboler

- Fronter tillater bare standard $\LaTeX$ -symboler
- «Fronterdokumenter» må åpnes i samme vindu, ellers vises ikke matematikken skikkelig

- Fronter tillater bare standard $\LaTeX$ -symboler
- «Fronterdokumenter» må åpnes i samme vindu, ellers vises ikke matematikken skikkelig
- La oss «lobbe» for `\usepackage{amsmath}` og `\usepackage{amssymb}`